

Interparliamentary Assembly
on Orthodoxy (I.A.O.)

Conference of European
Churches (CEC)

Commission of the Bishops' Conferences
of the European Union (COMECE)

Together4Europe

«Ευρώπη, να είσαι ο εαυτός σου!»¹

Ευρωεκλογές 2024

Μία έκκληση προς τους Ευρωπαϊκούς Θεσμούς, τις Πολιτικές Παρατάξεις και τους Υποψήφιους Ευρωβουλευτές

Οι υπογράφωντες την παρούσα Διακήρυξη, παρακολουθούν με ανησυχία τις συνέπειες των αλληπάλληλων οικονομικών, μεταναστευτικών, υγειονομικών και ενεργειακών κρίσεων στην Ευρώπη και τον κόσμο, καθώς και τους φρικτούς πολέμους γύρω μας. Αυτές οι προκλήσεις συνοδεύονται από μια ευρύτερη κρίση αξιών στον Ευρωπαϊκό χώρο, που θέτει τις δημοκρατικές αρχές και θεσμούς υπό αμφισβήτηση. Οι ευρωπαίοι πολίτες βέβαια αντιλαμβάνονται τις δυσκολίες των ευρωπαϊκών κέντρων λήψης αποφάσεων, να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στην παραπάνω πραγματικότητα.

Ως πνευματικοί, θρησκευτικοί και πολιτικοί φορείς και υποστηρικτές του ευρωπαϊκού οράματος, αισθανόμαστε ότι καλούμαστε να συμβάλουμε στον επανακαθορισμό ενός πλαισίου προτεραιοτήτων για ένα βιώσιμο μέλλον της Ευρώπης. Έχει κομβική σημασία η έννοια της συμμετοχικής δημοκρατίας και η διασφάλιση της ευρύτερης δυνατής συμμετοχής των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και την διαχείριση των Ευρωπαϊκών υποθέσεων. Έχουμε διαπιστώσει, ιδιαίτερα στον διάλογο για το Μέλλον της Ευρώπης, ότι σε μια μεγάλη μερίδα πολιτών, η οποία ατενίζει με εμπιστοσύνη το Ευρωπαϊκό μέλλον μέσα από το πρίσμα των χριστιανικών αξιών, δεν παρέχεται η δυνατότητα να εκφράσει τις θέσεις και απόψεις της αυτόνομα και διακριτά και αισθάνεται έτσι περιθωριοποιημένη. Έχουμε επίσης διαπιστώσει τον αποκλεισμό οποιασδήποτε απαραίτητης αναφοράς στις χριστιανικές αξίες σε ανάλογα κείμενα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό είναι μια σαφής ένδειξη ότι παραβλέπεται η σημασία της χριστιανικής παράδοσης ως του «περιβάλλοντος» στο οποίο σφυρηλατήθηκαν οι σημερινές ευρωπαϊκές αξίες.

¹Ομιλία του Πάπα Ρώμης Ιωάννου Παύλου Β' στο Σαντιάγο ντε Κομποστέλα (Ισπανία στις 9 Νοεμβρίου 1982: https://www.vatican.va/content/john-paul-ii/es/speeches/1982/november/documents/hf_jp-ii_spe_19821109_atto-europeistico.html

Ακριβώς σε αυτήν την προεκλογική περίοδο, ως χριστιανοί, εκφράζουμε την προθυμία μας να διασφαλίσουμε έναν ουσιαστικό και εις βάθος πολιτικό διάλογο που μπορεί επίσης να αποτελέσει ευκαιρία να εκφράσουμε τη σταθερή μας δέσμευση στις ευρωπαϊκές αξίες και το κερτημένο της ΕΕ.

Με λύπη διαπιστώνουμε ότι οι αξίες, οι οποίες θεωρούνταν μέχρι σχετικά πρόσφατα ως δεδομένες, όπως η ειρήνη, η σταθερότητα και η ευημερία, και η κατ΄εξουσίαν της ισχύος του δικαίου έναντι του δικαίου του ισχυρού, σήμερα έχουν διαρραγεί. Η ανασφάλεια και ο φόβος κυριαρχούν σε μεγάλο μέρος των πολιτών σχετικά με το μέλλον της Ευρώπης και του κόσμου. Ο φόβος παρακινεί ορισμένους από αυτούς να αναζητήσουν λύσεις και πνευματική υποστήριξη σε μια αντικειμενικοποιημένη και εργαλειοποιημένη εκδοχή της παράδοσης, που μερικές φορές παρουσιάζεται συγκεκαλυμένα ως επίκληση στις «παραδοσιακές αξίες». Σε τέτοιες περιπτώσεις, οι έννοιες «πατρίδα» και «θρησκεία» χρησιμοποιούνται ως εργαλεία και αμφιλεγόμενες ιστορικές προσωπικότητες μετατρέπονται σε ήρωες. Όλα αυτά λαμβάνουν χώρα σε έναν διχασμένο δημόσιο χώρο, ο οποίος όλο και περισσότερο χαρακτηρίζεται από πόλωση και επηρεάζεται από παραπληροφόρηση, που διακινείται σε ψηφιακά κοινωνικά δίκτυα. Αυτό επισκιάζει τον διάλογο και υπονομεύει τη μετριοπαθή πρόσληψη των γνωμοδοτήσεων των εμπειρογνομώνων και την αντίστοιχη διαφωνία, καθώς και τις αρχές των δημοκρατικών κοινωνιών. Πολύ συχνά δε, παρατηρούμε την πραγματικότητα των παράλληλων μονολόγων, αλλά και τη διαμόρφωση κλειστών κοινοτικών ομάδων, στο εσωτερικό των οποίων διαμορφώνονται και διαδίδονται απόψεις που στερούνται κριτικής σκέψης και αντιλόγου.

Σε ένα τέτοιο περιβάλλον και ενόψει της προεκλογικής περιόδου, πιστεύουμε ότι η ηγεσία της Ευρώπης και οι πολιτικές παρατάξεις καλούνται να αναδιαμορφώσουν τα δικά τους αφηγήματα βασιζόμενες στις διαχρονικές τάσεις που χαρακτηρίζουν τη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Οι χριστιανικές αξίες, τις οποίες συμμερίζεται μεγάλο μέρος των Ευρωπαίων πολιτών, μπορούν να παρέχουν τα εχέγγυα μιας ασφαλούς προσέγγισης στις αλλαγές και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε. Ιδιαίτερα σε κρίσιμα ζητήματα και σε ένα δαιδαλώδες πολιτικό τοπίο, όπου οι πολίτες ανησυχούν ιδιαίτερα για τυχόν μεταβαλλόμενες και αστάθμητες παραμέτρους, είναι χρήσιμο –αν όχι αναγκαίο– οι ευρωπαϊκές παρατάξεις να λαμβάνουν υπόψη τις χριστιανικές αξίες στην ευρωπαϊκή πολιτική.

Προς τον σκοπό αυτό, εκφράζουμε την δέσμευση μας να εργαστούμε από κοινού, κατά τρόπο δυναμικό και χωρίς αποκλεισμούς, για την προαγωγή μιας θετικής ευρωπαϊκής ατζέντας που εμπνέεται και από χριστιανικές αξίες. Για να γίνει αυτό, απευθύνουμε έκκληση για ενίσχυση και υλοποίηση του ανοιχτού και τακτικού διαλόγου με τις Εκκλησίες όπως προβλέπεται στη Συνθήκη της Λισαβόνας.

Καλούμε τις πολιτικές ομάδες των Ευρωπαϊκών θεσμών, τις πολιτικές παρατάξεις και τους υποψήφιους ευρωβουλευτές:

α) Να αναγνωρίσουν τις χριστιανικές αξίες ως κύριο θεμέλιο του Ευρωπαϊκού εγχειρήματος, εφαρμόζοντας επίσης σε μεγαλύτερο βαθμό το άρθρο 17 παράγραφο 3 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναφορικά με έναν ανοιχτό, διαφανή και τακτικό διάλογο με τις εκκλησίες και τις θρησκευτικές οργανώσεις.

β) Να καταπολεμήσουν την εργαλειοποίηση των χριστιανικών αξιών για πολιτικά συμφέροντα και την προοπτική εθνοφυλετικών αφηγημάτων.

γ) Να προωθήσουν τις χριστιανικές αξίες στα πολιτικά προγράμματα και τις προεκλογικές εκστρατείες.

Σεβ. Αρχιεπίσκοπος Θυατείρων
και Μεγάλης Βρετανίας κ. Νικήτας
Πρόεδρος της ΚΕΚ

Θεοφ. Mariano Crociata
Επίσκοπος της Λατίνα
Πρόεδρος της COMECE

Μάξιμος Χαρακόπουλος
Μέλος της Βουλής των Ελλήνων
Γενικός Γραμματέας της ΔΣΟ

Gerhard Pross
Συντονιστής

Διάσκεψη των Ευρωπαϊκών
Εκκλησιών

Επιτροπή των Καθολικών
Επισκοπικών Διασκέψεων
της ΕΕ

Διακοινοβουλευτική Συνέλευση
Ορθοδοξίας

Together for Europe